

לבד, רק הסרון באיכות, כי אין כאן אפילו מקצת שיהיה חיבור שלם. ולרמוז זה כתיב ו' מופסקת באמצע, ואין צורת ו' בכל חלק בפני עצמו, לרמוז שכל זמן שאין החיבור שלם לא נחשב עדיין שלום כלל. אך לעתיד יהיה שלום לגמרי, ולעת עתה הו' קטיעה. (תרפ"ג)

הנני נותן לו את בריתי שלום (כ"ה, י"ב). הנה בסוף תפילת שמונה עשרה אומרים: ברכנו אבינו כולנו כאחד באור פניך. ביאורו, דהנה בש"ס (יומא ע"ה, א) בוא וראה שלא כמידת הקב"ה מידת בו"ד וכו', קלל את הנחש עולה לגג מזונותיו עמו, יורד למטה מזונותיו עמו, ולכאורה קשה דא"כ איתגורי איתגור, והגיד הרה"ק ר"י מוורקה זצ"ל, שמחמת ששונאין אותו בשמים אומרים: „נעם דיר און גיי" [קח לך והסתלק], שאין הפצים אפי' לשמוע קולו, עכדה"ק. ואחר שמתפללים על כל הצרכים בשמונה עשרה, על הדעת והסליחה ורפואה ופרנסה וכו' וכו', מסיימים בסוף שיהיו כל השפעות הללו „באור פניך", עד"ש (תהלים מ"ד, ד'): ואור פניך כי רציתם, ולא ע"ד „נעם דיר און גיי" [קח לך ולך]. ולפי הנראה שגם בעוה"ב שייך שכר וגן עדן שאין בו מאור פנים כ"כ. ובוה יבואר מה שראיתי כתוב בשם הרה"ק הכר"ב מפרשיסחא זצ"ל שהגיד: אז איך וועל זעהן בעולם הבא א גאר, וואס גייט אים נאך דרייצען ברוקעס מיט עולם הבא, וועל איך זאגן איך בין דיך גיטט מקנא [אם אראה בעוה"ב טיפש שמובילים אחריו שלוש עשרה עובדות עמוסות עולם הבא, אגיד לו: איני מקנא בך], עכדה"ק. ואינו מובן, דזו תכלית המקוה, ומה חסר לו יותר כיון שיש לו עוה"ב? אך הביאור כנ"ל, דאף שנותנים לו הכל, אך א"א שיהיה במאור פנים, רק ע"ד הנ"ל „נעם דיר און גיי" [קח לך והסתלק]. ובודאי יש אלפי אלפים מדריגות בזה באיכות מאור הפנים.

לפנחס הובטח הנני נותן לו את בריתי שלום, שכל השכר הניתן לו יהיה במאור פנים ובסבר פנים יפות, ע"ד: ואור פניך כי רציתם. והיא מידה כנגד מידה, מחמת שפנחס עשה דבר שאין בו חיוב גמור, אדרבא אם בא לימלך אין מורין לו, רק קנאין פוגעין בו, וזוהי תכלית האהבה, כי מה שאדם מחויב ועושה אין בו ראייה כ"כ על אהבה, כי הוא קצת כעין הכרח מצד החיוב, אך אם אדם עושה דבר שאין בו חיוב, רק מצד שיוודע כי כן רצון הבורא, בזה מקיים: עשה רצונו כרצונך (אבות פ"ב, ד') במלוא מובן המלה, ממילא מתקיים ביה סיפא דמתניתין: כדי שיעשה רצונך כרצונו, היינו במאור פנים וסבר פנים יפות.

וי"ל דמשום הכי זכה פנחס זה אליהו להיות תמיד על ברית מילה, משום שהיא מצוה שקבלו עליהם בשמחה (שבת ק"ל, א), ואז מקיימים כל ישראל: עשה רצונו כרצונך, ממילא זוכה ג"כ לכדי שיעשה רצונך כרצונו, ע"כ תמיד נמצא שם פנחס כי הוא נתברך בזה. (וע"ע להלן, ע' קפ"ז — המגיה). וי"ל דזה פירוש רעווא דרעווא דשלש סעודות, דרצון לבד היינו שמשפיעים לישראל כל טוב, ורצון דרצון — שיהיה הדבר לרצון להשי"ת מה שמשפיע טוב לישראל, כנ"ל.

ובזה י"ל הענין דבטלוח לטבילותא דתקנת עזרא, ומ"מ מבואר בכל ספה"ק שהוא חיוב, וא"כ למה בטלוח? אך שרצו שיהיה מעשה זה באהבה להשי"ת, כי הסגולה של טבילה זו שלא להיות גמטך אחרי אהבת עוה"ו, ע"כ בטלי לטבילותא, ומ"מ גילו דעתם הק' שכן רצון השי"ת, נמצא דמי עטובל מקיים בזה ואהבת את ה' אלקיך, וממילא מועיל ביותר לנתק אותו מאהבת עניני עוה"ו. (וע"ע לעיל פ' נח תרפ"ד, ע' י'; לך תרפ"ה, ע' י"ד — המגיה).

(תרפ"ז)